

نیسم نمازی

روزنامه‌نگار

آزادی، همیشه و در طول تاریخ و حتی پیش از مدنیت مسأله انسان بوده و آدمی همواره تلاش کرده تا بتواند این حق را حفظ کرده و مانع از دست دادن آن شود. ولی اگر کسب و یا حفظ این حق با حق حیات انسانی دیگر در تضاد قرار گیرد چه؟ آیا باید زندگی بدون آزادی را به مرگ در راه آزادی ترجیح داد؟ اینجاست که چالش اخلاقی شکل می‌گیرد، اما در فلسفه اخلاق، این منافع و مصالح افراد است که می‌تواند به عاملی تعیین کننده بدل شود. فرض کنید که دو انسان را بی دلیل و برای مدت مدید در کنار یکدیگر زندانی کنند و اگر یکی از آنها بخواهد خود را آزاد کند، ممکن است جان نفر دوم به خطر بیفتد. این حق آزادی اوست حتی به قیمت جان نفر دوم نجات دهد. برای این فرد، زندگی در حبس چیزی جز مرگی تدریجی نیست. اما برای فرد دوم زندگی مهم‌تر از آزادی است. او ترجیح می‌دهد به امید آنکه شاید روزی آزاد شود، در محبس بماند و دیگری را هم وادار کند که به خاطر زندگی او از قید رستگاری‌اش بگذرد. اما حق با کدام یک از این دو نفر است؟ اگر هر دو در اسارت بمانند یکی زنده است و دیگری مرده و اگر فرد اول به قیمت جان نفر دوم فرار کند باز یکی زنده است و دیگری مرده و در هر دو حالت یکی باید از حشش به نفع دیگری بگذرد یا یکی حشش را در ازای حق دیگری به دست آورد. مدت‌هاست که میان اندیشمندان این بحث مطرح است آیا حق حیات برتر از حق آزادی است؟ میان متفکران غربی دیدگاه‌های متفاوتی در مورد اولویت حق حیات نسبت به حق آزادی وجود دارد و در مجموع، دیدگاه واحدی در این زمینه وجود ندارد و تعارض‌هایی میان دو دسته اصلی که یکی حق حیات و دیگری حق آزادی را مقدم می‌دانند، وجود دارد، اما اشتراک نظر همه این است که هر دو حق، حیات و آزادی، از حقوق بنیادین و غیرقابل انکار انسان محسوب می‌شوند بر اساس چنین حق بزرگی است که آزادی خواهان، افرادی در حد قهرمانند و بر مبنای همین واقعیت، پذیرفته می‌شود که برای دستیابی به آزادی، این حق حیاتی، جان‌هایی هم به خطر می‌افتد و «تسلیم» امری مذموم است. با آغاز درگیری‌ها میان جنبش حماس و ارتش اسرائیل، این سوال مطرح شد که آیا حماس حق داشته تا دست به عملیاتی زند که غیرنظامیان طی آن کشته شوند و آیا اسرائیل حق دارد که در مواجهه با چنین عملیاتی به مردم غیرنظامی در غزه حمله کند؟ از منظر گروه حماس، آنها راهمی جز آغاز جنگ نداشته‌اند. سال‌هاست که توسط رژیم صهیونیستی بی دلیل به اسارت گرفته شده‌اند و خانه‌شان اشغال شده و از منظر دولت اسرائیل حماس باید از بین برود که اگر آنها از بین نروند ممکن است زندگی اسرائیلی‌ها گرفته شود؟ اینجاست که باید پاسخ داد آیا حق آزادی مردمان غزه که درگیر یک مرگ تدریجی‌اند کمتر از حق حیات مردم اسرائیل ارزش دارد؟ اما حامیان اسرائیل تلاش دارند تا اینگونه القا کنند که حماس بر خلاف خواست ساکنان این منطقه آنان را درگیر جنگی ناخواسته کرده است. در اینجا هم این سوال را می‌توان مطرح کرد که بر اساس کدام نظر سنجی این نتیجه به دست آمده که مردم غزه مخالف جنگ با اشغالگران سرزمین خود و زندانبانان هستند؟ به فرض اگر هم بپذیریم که اکثریت مردم غزه با چنین جنگی مخالفند آیا حق تلاش برای کسب آزادی، از اقلیت خواهان آزادی سلب می‌شود؟ این داستان در مورد مجاهدان غزه هم صادق است. چطور می‌توان پذیرفت که برای رژیمی که بیش از ۷۰ سال است دست به اشغالگری کرده و کشتار زده، حق دفاع از خود داشته شدن هزاران کودک فلسطینی در چنین جنگی محفوظ است، اما برای اشغال‌شدگان کوشش برای یافتن راهی به بهانه کشته شدن غیرنظامیان امری مذموم است؟ زمانی که ارزش‌ها به بهانه سیاست به ضد خودش بدل می‌شود همه چیز توجیه و یا بر عکس غیرقابل توجیه می‌شود. در واقع گاه چنین قابل‌هایش از آنکه از منطقه برخوردار باشد مغلطای است برای به اسارت گرفتن حق به ازای یک تفکر سیاسی وایدئولوژیک و همین مغلطه هاست که برای بسط تفکرات تمامیت خواهانه استفاده می‌شوند. حکومت‌های دیکتاتور در واقع خود از سیر انسانی استفاده می‌کنند، اما آزادی خواهان را منتهم به در محبس اسارت قرار دادن بی گناهان می‌کنند تا آنها را در این چالش اخلاقی قرار دهند که آیا آنها متحدند تا برای رسیدن به راهی از خود کامگان، دیگران را به خطر اندازند؟ و اگر پاسخ به این پرسش مثبت باشد، آزادی خواهی بی معنا خواهد شد. چگونه می‌توان مبارزه کرد بدون اینکه دیگران آسیب ببینند؟ مردم غزه بدون چنین عملیاتی چگونه می‌توانند است روزی‌ها شوند؟ تلاش برای رسیدن به آزادی، امری فطری است که نمی‌توان از انسان‌ها سلب کرد و هیچ قانون نوشته و نانوشته‌ای مانع آن نخواهد بود و این چیزی است که گاه به عمد کوشش می‌شود تا فراموش شود.

مردم به معیشت‌شان نگاه می‌کنند

یک فعال سیاسی اصولگرا درباره شکل‌گیری انتخابات مشارکتی گفت: هنوز شیب صعودی فعالیت‌های انتخاباتی خیلی ضعیف است؛ این به مجموعه دستگاه‌های تبلیغاتی کشور اعم از صداوسیما و رسانه‌ها مربوط می‌شود. انتخابات مجلس اسفندماه برگزار می‌شود و تا آن زمان حدود ۳ ماه زمان باقی است. چند وقت دیگر موضوع بررسی لایحه بودجه در مجلس آغاز می‌شود و همه حواس باید جای دیگری غیر از انتخابات خواهد بود. حجت‌الاسلام احمد سالک تلاش برای حضور جدی‌تری مردم در پای صندوق‌های رأی را ضروری خواند و افزود: البته این بستگی دارد به اینکه گشایشی در معیشت مردم توسط دولت شکل واقعی پیدا کند، اما این وضعیت را به معنای واقعی کلمه قوی نمی‌بینیم و ضرورت دارد که این کار سرعت پیدا کند. تلاش دولت در داخل و خارج کشور گسترده است، اما مردم به معیشت‌شان نگاه می‌کنند. وی با بیان اینکه جلب اعتماد عمومی بیشتر باید از طریق بهبود وضعیت معیشت مردم انجام شود، یادآور شد: اگر تخم‌مرغ در بازار داده‌ای ۵ هزار تومان است وقتی مردم را ضعی می‌شوند که قیمت یک دانه تخم مرغ ۴ هزار تومان شود یعنی کاهش قیمت‌ها را در معیشت‌شان حس کنند. کاهش مشکلات اقتصادی، حضور جدی‌تری مردم پای صندوق رأی را تضمین می‌کند.

حسن‌هانی زاده در گفت‌وگو با «آرمان ملی» مطرح کرد:

جنگ صلیبی بستری برای اجرای سناریوهای خطرناک

آتش‌بس موقت ممکن است دوباره به جنگ تبدیل شود

اسرائیل ممکن است با مهاجرت معکوس مواجه شود

آرمان ملی – احسان انصاری: اسرائیل و حماس به توافق برای آتش‌بس موقت دست پیدا کردند. بر اساس توافق حاصله، قرار است ۵۰ نفر از اسرای اسرائیلی در ازای ۱۵۰ فلسطینی زندانی در اسرائیل آزاد شوند و هم‌زمان صدها کامیون کمک‌های بشردوستانه، پزشکی و سوخت به منطقه محاصره شده غزه وارد شود. این توافق با میانجیگری قطر حاصل شده است و بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل نیز اعلام کرد که مداخله جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا نیز به بهبود مفاد این توافق کمک کرده است؛ به گونه‌ای که توافق در نهایت شامل آزادی اسرا بیشتر در قبال اعطای امتیازات کمتری شود. بنا بر اعلام اسرائیل، حماس بیش از ۲۰۰ اسیر را در اختیار دارد که آنها را در زمان حمله نیروهایش به اسرائیل در تاریخ ۱۷ اکتبر گرفته است و به داخل نوار غزه منتقل کرده است. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی ابعاد مختلف این توافق و چشم‌انداز پیش‌روی جنگ غزه با دکتر حسن‌هانی زاده تحلیلگر روابط بین‌الملل گفت‌وگو کرده است. هانی زاده معتقد است: واقعیت این است که احتمال ادامه درگیری‌ها پس از آتش‌بس چهار روزه وجود دارد و به نظر می‌رسد اسرائیل به دنبال این است که حماس و جهاد اسلامی را از صحنه جغرافیایی غزه حذف کند. با این وجود ادامه جنگ هزینه‌های زیادی به اسرائیل تحمیل خواهد کرد. این در حالی است که حماس و جهاد اسلامی بین مردم غزه ریشه دارد و دارای محبوبیت بالایی است و به همین دلیل اسرائیل نمی‌تواند حماس و جهاد اسلامی را خلع سلاح کند. در چنین شرایطی سناریو دیگری که توسط آمریکا طراحی شده کوچ اجباری مردم غزه به سمت شرق فرات سوریه است. این در حالی است که از سال ۲۰۱۶ تاکنون استان‌های شرقی فرات سوریه در اشغال نیروهای آمریکایی است و به همین دلیل آمریکا تلاش خواهد کرد مردم غزه را به سمت این استان‌ها بفرستد. این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

آتش‌بس موقت بین حماس و اسرائیل به چه میزان از این قابلیت برخوردار است که در نهایت به یک آتش‌بس دائمی تبدیل شود؟

آتش‌بسی که از صبح جمعه (دیروز) آغاز شده با توجه به شکست‌هایی که اسرائیل در حوزه‌های اطلاعاتی و نظامی خورده است ناچار شد شرایط حماس و جهاد اسلامی را برای آتش‌بس موقت بپذیرد که این یک شکست سیاسی دیگری است که بر اسرائیل تحمیل شده است. به نظر می‌رسد اسرائیل در شرایطی قرار گرفته که ناچار شده شرایط این آتش‌بس را بپذیرد و به آن پایبند باشد. البته این آتش‌بس موقتی است و طبیعی است که در آینده اتفاقاتی رخ بدهد که شرایط تغییر کند. هدف اسرائیل این است که حتی اگر در ظاهر نیز شده یک پیروزی نظامی کسب کند، این در حالی است که در ۵۰ روز گذشته اسرائیل در زمینه‌های اطلاعاتی و نظامی شکست‌های سنگینی را متحمل شده است. در شرایط کنونی اسرائیل تلاش می‌کند با وقت‌کشی اسرا را آزاد کند. در حالی است که سازمان ملل، مصر و قطر در حال تهیه یک لیست از اسرای دو طرفه است که قرار است پس از آتش‌بس و ارسال کمک‌ها به غزه اسرا آزاد شوند که این نیز یک موفقیت بزرگ برای حماس و جهاد اسلامی است که توانستند برخی پیش‌شرط‌ها را به بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل تحمیل کنند.

چه اتفاقاتی ممکن است این آتش‌بس موقت را مخدوش کرده و دوباره جنگ را شعله‌ور کند؟

واقعیت این است که احتمال ادامه درگیری‌ها پس از آتش‌بس چهار روزه وجود دارد و به نظر می‌رسد اسرائیل به دنبال این است که حماس و جهاد اسلامی را از صحنه جغرافیایی غزه حذف کند. با این وجود ادامه جنگ هزینه‌های زیادی به اسرائیل تحمیل خواهد کرد. این در حالی است که حماس و جهاد اسلامی در بین مردم غزه ریشه دارد و دارای محبوبیت بالایی است و به همین دلیل اسرائیل نمی‌تواند حماس و جهاد اسلامی را خلع سلاح کند. در چنین شرایطی سناریو دیگری که توسط آمریکا طراحی شده کوچ اجباری مردم غزه به سمت شرق فرات سوریه است. این در حالی است که از سال ۲۰۱۶ تاکنون استان‌های شرقی فرات سوریه در اشغال نیروهای آمریکایی است و به همین دلیل آمریکا تلاش خواهد کرد مردم غزه را به سمت این استان‌ها بفرستد. به نظر می‌رسد سناریو خطرناکی برای بازتعریف جدید از خاورمیانه و ایجاد یک شاکله جدید است که آمریکا به دنبال اجرا کردن چنین طرحی هستند. در چنین شرایطی کشورهای غربی از

واقعیت این است که احتمال ادامه درگیری‌ها پس از آتش‌بس چهار روزه وجود دارد و به نظر می‌رسد اسرائیل به دنبال این است که حماس و جهاد اسلامی را از صحنه جغرافیایی غزه حذف کند. با این وجود ادامه جنگ هزینه‌های زیادی به اسرائیل تحمیل خواهد کرد. این در حالی است که حماس و جهاد اسلامی در بین مردم غزه ریشه دارد و دارای محبوبیت بالایی است و به همین دلیل اسرائیل نمی‌تواند حماس و جهاد اسلامی را خلع سلاح کند. در چنین شرایطی سناریو دیگری که توسط آمریکا طراحی شده کوچ اجباری مردم غزه به سمت شرق فرات سوریه است

اعزام دو ناو بزرگ آیزنهاور و جرال فورد از طرف آمریکا به شرق مدیترانه برای تغییر ساختار خاورمیانه ایجاد شده است تا یک حاشیه امنی برای اسرائیل در منطقه ایجاد شود لذا روزهای آینده بسیار حساس است و این صف‌آرایی‌ها در شرق و غرب آشکارتر خواهد شد. ایران در تلاش است تا مانع اجرایی شدن طرح خاورمیانه جدید شود. این طرح از سه سال قبل بر روی میز آمریکایی‌ها در جریان مذاکرات میان ایران و آمریکا به شکل موقت دست پیدا کرد. بر اساس توافق حاصله، قرار است ۵۰ نفر از اسرای اسرائیلی در ازای ۱۵۰ فلسطینی زندانی در اسرائیل آزاد شوند و هم‌زمان صدها کامیون کمک‌های بشردوستانه، پزشکی و سوخت به منطقه محاصره شده غزه وارد شود. این توافق با میانجیگری قطر حاصل شده است و بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل نیز اعلام کرد که مداخله جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا نیز به بهبود مفاد این توافق کمک کرده است؛ به گونه‌ای که توافق در نهایت شامل آزادی اسرا بیشتر در قبال اعطای امتیازات کمتری شود. بنا بر اعلام اسرائیل، حماس بیش از ۲۰۰ اسیر را در اختیار دارد که آنها را در زمان حمله نیروهایش به اسرائیل در تاریخ ۱۷ اکتبر گرفته است و به داخل نوار غزه منتقل کرده است. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی ابعاد مختلف این توافق و چشم‌انداز پیش‌روی جنگ غزه با دکتر حسن‌هانی زاده تحلیلگر روابط بین‌الملل گفت‌وگو کرده است. هانی زاده معتقد است: واقعیت این است که احتمال ادامه درگیری‌ها پس از آتش‌بس چهار روزه وجود دارد و به نظر می‌رسد اسرائیل به دنبال این است که حماس و جهاد اسلامی را از صحنه جغرافیایی غزه حذف کند. با این وجود ادامه جنگ هزینه‌های زیادی به اسرائیل تحمیل خواهد کرد. این در حالی است که حماس و جهاد اسلامی بین مردم غزه ریشه دارد و دارای محبوبیت بالایی است و به همین دلیل اسرائیل نمی‌تواند حماس و جهاد اسلامی را خلع سلاح کند. در چنین شرایطی سناریو دیگری که توسط آمریکا طراحی شده کوچ اجباری مردم غزه به سمت شرق فرات سوریه است. این در حالی است که از سال ۲۰۱۶ تاکنون استان‌های شرقی فرات سوریه در اشغال نیروهای آمریکایی است و به همین دلیل آمریکا تلاش خواهد کرد مردم غزه را به سمت این استان‌ها بفرستد. این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

امنیتی، اطلاعاتی، نظامی، سیاسی و حتی نزد افکار عمومی با شکست مواجه شده است. لذا قبول آتش‌بس در این مقطع که قبلاً از سوی بنیامین نتانیاهو مورد پذیرش قرار نمی‌گرفت نشانه شکست دیگری برای رژیم صهیونیستی است. این شکست‌های بی‌درپی به طور طبیعی موجب خواهد شد رژیم صهیونیستی وارد چرخه فروپاشی شود. بر اساس گزارش‌های موجود به نظر می‌رسد پس از پایان درگیری‌های غزه بیش از یک میلیون نفر از صهیونیست‌ها که دارای تابعیت دوگانه هستند، مهاجرت معکوس خواهند کرد و برآیند گزارش‌ها نشان می‌دهد اروپایی‌ها به شدت نگران مهاجرت یهودیان از اراضی اشغالی به سمت اروپا و آمریکا هستند. این دلیلی بر ناکامی رژیم صهیونیستی در مقابل حماس و جهاد اسلامی است. بنیامین نتانیاهو همه تدابیر و خشونت‌ها را علیه مردم غزه به کار گرفت تا بتواند یک پیروزی سریع نظامی یا سیاسی به دست آورد، اما او به‌رغم کشتارها و جنایت‌هایی که انجام داد نتوانست افکار عمومی داخلی را قانع کند.

موضوع ایران درباره آتش‌بس موقت و آینده جنگ حماس و اسرائیل چیست؟

در طول جنگ غزه ایران تحرکات زیادی از خود نشان داد و علاوه بر رایزنی با کشورهای اروپایی و غربی با کشورهای منطقه نیز رایزنی و گفت‌وگو می‌کرد. سفر وزیر خارجه ایران به لبنان و قطر نشان می‌دهد که ایران تأثیرگذاری بالایی در مهار بحران غزه داشت. ایران از همه ابزارهای موجود برای کمک و حمایت به غزه و فلسطین استفاده خواهد کرد و تلاش می‌کند مانع اجرایی طرح‌های خطرناک آمریکا و اسرائیل در غزه شود. این در حالی است که شرایط میدانی تعیین‌کننده است و در پرتو شرایطی که در میدان رخ خواهد داد مقامات ایران تصمیمات نهایی را در این زمینه خواهند گرفت. سیل سفر مقامات بلندپایه اروپایی بعد از عملیات طوفان الاقصی به صلیبی در جهان بر ضد اسلام ایجاد شده است. به اعتبار اینکه این صف‌آرایی‌ها از طرف اروپا و آمریکا علیه مردم فلسطین صورت می‌گیرد در چارچوب طرح بزرگ تغییر ساختار خاورمیانه قابل تعریف است و یک توطئه تازه‌ای از طرف آمریکا و اروپا برای اخراج اهالی غزه به صحرای سینا و تخلیه کردن غزه از ساکنان فلسطینی است. اعزام دو ناو بزرگ آیزنهاور و جرال فورد از طرف آمریکا به شرق مدیترانه برای تغییر ساختار خاورمیانه ایجاد شده است تا یک حاشیه امنی برای اسرائیل در منطقه ایجاد شود لذا روزهای آینده بسیار حساس است و این صف‌آرایی‌ها در شرق و غرب آشکارتر خواهد شد. ایران در تلاش است تا مانع اجرایی شدن طرح خاورمیانه جدید شود. این طرح از سه سال قبل بر روی میز آمریکا، اسرائیل و اروپا قرار دارد و الان در پی اجرایی شدن آن هستند. متأسفانه کشورهای عربی در موضع ضعف قرار دارند و کشورهای اسلامی نیز هیچ‌گونه واکنشی نشان ندادند لذا اگر کشورهای اسلامی و عربی به موقع اقدام نکنند این طرح در سال ۲۰۲۴ ممکن است اجرایی شود و شاهد خالی شدن غزه از ساکنان آن باشیم و یک خاورمیانه جدیدی بر اساس شاکله اروپا و آمریکا شکل خواهد گرفت.

سیدجلال ساداتیان: ایران و آمریکا به گفت‌وگوهای محتاطانه ادامه می‌دهند

رئیس سازمان انرژی اتمی ابراز امیدواری کرد آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از تکرار سیاسی‌سازی بپرهیزد. وی گفت: «اقدامات ایران در چارچوب پادمان انجام می‌شود و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هم بر آن نظارت دارد. اسلامی در بخشی دیگر از سخنان خود گفت: «در حال حاضر ۱۲۰ بارزر از آژانس برای ورود به کشور تأیید شده‌اند. برخی از بازرسانی که تأیید نشده‌اند سال‌هاست به ایران نیا آمده‌اند و نکته دوم اینکه به موجب ماده ۹ اساسنامه، ما این حق قانونی را در پذیرش یا عدم پذیرش بازرسانی که معرفی می‌شوند، داریم.» مقامات ایران در شهر یورماه سال جاری مجوز فعالیت چندین بارزر از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را برای بازرسی از تأسیسات هسته‌ای ایران لغو کردند. در پی این اقدام رافائل گروسی، مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گفت: «این رفتار ایران به شکل مستقیم و شدید بر توانایی آژانس برای انجام مأموریت خود در ایران و تضمین ماهیت صلح‌آمیز بر نامه هسته‌ای این کشور تأثیر می‌گذارد.» از حدود یک سال پیش تاکنون مذاکرات میان ایران و کشورهای چهاربه علاوه یک متوقف شده و هیچ مذاکره رسمی در این زمینه انجام نشده است.

ایران و آمریکا به گفت‌وگوهای محتاطانه ادامه می‌دهند

یک کارشناس مسائل بین‌الملل اظهار داشت: نکته مهمی که باید در تحلیل موضوعات مرتبط با مسائل هسته‌ای ایران مورد توجه قرار گیرد این است که با توجه به قطره چکانی بودن اطلاعاتی که در این خصوص به شکل رسمی و از سوی نهادهای مرتبط با انرژی هسته‌ای در کشور مان، مطرح می‌شود، هیچ یک از تحلیلگران و فعالان حوزه تحلیل مسائل سیاسی، نمی‌توانند با قطعیت در این خصوص اظهار نظر کنند. عمده اطلاعات برای تحلیل این موارد از طریق رسانه‌های رسمی کشور و روندی است که از پیش در حوزه مسأله هسته‌ای شاهد بودیم. بعد از تحولات منطقه‌ای و پس از تهاجم اولیه حماس و سپس واکنش‌های شدید اسرائیل، ایالات متحده در چندین نوبت اعلام کرد که تمایلی برای درگیری با ایران ندارد و گفت‌وگوهای پشت‌پرده‌ای که رخ می‌دهد، کمابیش نشان دهنده کنترل شرایط از سوی دو طرف (ایران و آمریکا) است. سیدجلال ساداتیان گفت: ظاهراً بین ایران و آمریکا گفت‌وگوهای حاکم است. این گفت‌وگوها توسط نماینده ایران در سازمان ملل و در حاشیه جلسه سازمان ملل یاد نویزور کرخ می‌دهد. همچنین در حالات مختلفی از جمله با کمک واسطه‌گری کشورهای مختلف، این گفت‌وگوها حفظ می‌شود. حدس‌زدن درباره مجموعه این گفت‌وگوها این موضوع را تداعی می‌کند که احتمالاً مسأله برجام مسائل هسته‌ای در این گفت‌وگوها در دستور کار قرار گرفته است. یعنی اینگونه نبوده که صرفاً طی یک ماه اخیر، مسئله غزه، موضوع گفت‌وگوها باشد، بلکه مسائل جانبی دیگری از جمله شرایط هسته‌ای و برجام نیز بین گفت‌وگوهای ایران و آمریکا جایگاه ویژه دارد. دیپلمات پیشین ایران در بریتانیا بیان کرد: شاید این سوال مطرح شود که اگر ایران و آمریکا گفت‌وگوها یا واسطه و غیرمستقیم خود را ادامه می‌دهند یا در مسیر تشریف‌زایی تدریجی قرار دارند، پس، اظهارات اخیر رئیس‌جمهور در نشست فوق‌العاده اعضای بریکس درباره آمریکا چگونه تعبیر می‌شود؟ «جایی که رئیسی گفت: «بی‌گمان، سوخت‌مشین جنگی و پشتیبانی همه جانبه‌ای ستمگری را آمریکا تأمین می‌کند. آمریکا سازمان‌های بین‌المللی را بی‌خاصیت می‌بهره‌بوت کرده است.» پاسخ ساده به این پرسش این است که در آن سخنان، ابراهیم رئیسی به اسرائیل حمله کرده است و جنایت‌های اسرائیل را مورد نقد قرار داده و سخنان وی در دفاع از مردم فلسطین است؛ بنابراین ارتباطی به روابط ایران و آمریکا با مسائل هسته‌ای ندارد.» وی افزود: طبیعتاً آمریکایی‌ها از یک سونگران شرایط اسرائیل و از سوی دیگر نگران آینده انتخابات خود هستند بنابراین واکنش‌های ایالات متحده نسبت به اسرائیل و اسرائیل‌های ایران به اسرائیل منفع از مسائل هسته‌ای و برجامی است. اینکه ایالات متحده مدام بر اهمیت عدم حضور ایران در جنگ تأکید می‌کند و ایران نیز هر گونه دست داشتن در شروع این جنگ را تکذیب می‌کند، گواه دیگری بر این موضوع است.

ایران از جاسوسی و اعتمادزدایی شکایت دارد

مدیرکل پیشین شرق آسیای وزارت خارجه بیان کرد: هم‌ایالات متحده و هم ایران این حقیقت را پذیرفته‌اند که بازگشت به مفهوم «برجام» عملاً در درجه امکان و اعتبار خارج شده و چنین موضوعی بعید به نظر می‌رسد. ایران در حال حاضر امکان غنی‌سازی با درصدهای بالا را دارد. تا مدتی پیش ایران در این حوزه به دیگر کشورها نیاز داشت، اما اکنون کاملاً متکی به خود عمل می‌کند و قابلیت توسعه غنی‌سازی را نیز دارد. ایران تاکنون، به قوانین بین‌المللی پایبندی نشان داده است. کشورهای غربی و ایالات متحده نیز به دنبال این هستند که ایران را مجبور کنند، فعالیت‌های هسته‌ای خود را محدود کرده و از حد مورد نظر آژانس فرات نرود. مسأله اصلی که غربی‌ها مدام روی آن مانور می‌دهند و از طریق آن به دنبال جذب افکار عمومی هستند، این است که ایران به انواع سلاح‌های هسته‌ای دسترسی پیدا کند.